

Dar Mowy: Dzieci poznają nowe słowa podczas codziennych zajęć i rozmowy

Dzieci, które zaczynają chodzić do przedszkola posiadają zróżnicowany zasób słów. Znajomość i rozumienie dużej ilości słów są istotne w rozwijaniu umiejętności myślenia u dzieci i pomocne w przygotowaniu do nauki czytania. Oto kilka propozycji, które ułatwią dzieciom naukę nowych słów. Nigdy nie jest za wcześnie na jej rozpoczęcie!

Rozmawiamy z dzieckiem

Znajdź czas na rozmowę z dzieckiem! Wyłącz radio i monitory oraz wykorzystaj ten czas na rozmowę z dzieckiem. Rozmowy z dorosłymi to dla dzieci najlepszy sposób na poznanie nowych słów i pojęć.

- Zawsze, gdy tylko jest to możliwe staraj się włączyć swoje dziecko do rozmowy z dorosłymi.
- Codziennie znajdź czas na rozmowę ze swoim dzieckiem – np. podczas posiłków lub zanim dziecko położy się spać.
- Jeżeli dziecko powie coś w niewłaściwy sposób, popraw je i udawaj, że rozumiesz, co powiedziało: „Czy jest ci za ciepło? Słońce dzisiaj mocno grzeje, prawda? Czy chcesz napić się czegoś zimnego?”
- Po zadaniu dziecku pytania pozwól mu zastanowić się przez chwilę zanim udzieli odpowiedzi.

Poznawanie nowych słów podczas codziennych zajęć

Podczas wykonywania codziennych zajęć i czynności można również poszerzać słownictwo.

- Kiedy jesteś w sklepie, mów o tym, co masz zamiar kupić i dlaczego. Rozmawiaj z dzieckiem o rozmiarach i wadze produktów. Czy paczka jest lekka czy ciężka, duża czy mała?
- Podczas gotowania posiłku powiedz, co gotujesz i wyjaśnij, jakie produkty można jeść na surowo. Wy tłumacz dziecku, skąd biorą się określone produkty.
- Jeżeli dziecko chce oglądać telewizję lub filmy, róbcie to razem. Rozmawiajcie o tym, co oglądacie, szczególnie wtedy, jeżeli uważasz, że dziecko mogło nie zrozumieć znaczenia pewnych słów. Wybieraj programy i filmy dla dzieci o charakterze edukacyjno-rozrywkowym takie, jak np. „Ulica Sezamkowa”.
- Będąc poza domem mów dokąd idziecie i co widać po drodze. „Czy uważasz, że na tym drzewie może być ptasie gniazdo?”, „Czy w tym budynku jest szpital czy bank?”, „Skąd wiesz?”, „Jak myślisz, kto tam pracuje?”
- Określaj różne przedmioty za pomocą właściwych słów. „Ten kwiatek to róża. Zobacz, to jest stonoga”. Ucz się wraz z dzieckiem „Nie wiem jak się nazywa ten owad. Poprosimy panią w bibliotece, żeby pomogła nam znaleźć książkę o owadach”.

English Title: The Gift of Words: Conversation and Routines

13 Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<https://illinoisearlylearning.org>

Illinois
State Board of
Education